

Prameny práva a právní informatika - české právo

Jakub Míšek

Rekapitulace – Prameny práva

- Materiální
- Formální
 - Psané právo
 - Normativní smlouvy
 - Soudní rozhodnutí
 - Obyčejové právo
 - Právní principy
 - Doktrína
 - ...

Rekapitulace – Prameny práva

- Materiální
- Formální
 - **Psané právo**
 - **Normativní smlouvy**
 - **Soudní rozhodnutí**
 - Obyčejové právo
 - **Právní principy**
 - **Doktrína**
 - ...

Rekapitulace

- Nezbytné podmínky pro vydání předpisu
 - Pravomoc
 - Působnost
 - Korektní proces

Právní řád

= systém pramenů práva

- V ČR tvořen:
 - Normativní právní akty (= psané předpisy)
 - Normativní smlouvy
 - Soudní rozhodnutí (zejména nálezy Ústavního soudu)
 - Právní principy
 - Prameny evropského práva

Právní normativní akty a jejich členění

- Princip právní síly
- Dělení dle absolutně chápané právní síly
 - Primární akty
 - Ústavní zákony
 - Zákony
 - Sekundární
 - Podzákoné předpisy
- Zjednodušené dělení dle právní síly
 - a) Nejvyšší (ústavní akty)
 - b) Vyšší (zákoné a smluvní akty)
 - c) Nižší (vše ostatní)

Primární akty

- Ústava a ústavní zákony
 - Základní zákon státu
 - Ústavní pořádek (*polylegální* ústava) (opak by byl *monolegální* – jediný dokument)
 - Rigidní (je potřeba 3/5 většiny souhlasu obou komor Parlamentu) (opak by byl *flexibilní* od ostatních zákonů se liší jen obsahem)
 - Zcela rigidní ustanovení – čl. 9 odst. 2 Ústavy: „*Změna podstatných náležitostí demokratického právního státu je nepřípustná.*“
 - Příklady:
 - Ústava, LZPS, ústavní zákony o úpravě hranic, ú.z.č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, ú.z.č. 69/1998 Sb., o zkrácení volebního období PS ...

Primární akty

- Zákony
 - Prvořadé postavení
- Zákonná opatření senátu
- Obecně závazné vyhlášky obcí a krajů v samostatné působnosti

Sekundární akty

- Možné jen na základě zákona
- Příklady:
 - Rozhodnutí prezidenta
 - Amnestie
 - Nařízení vlády
 - Vyhlášky ministerstev a dalších správních orgánů
 - Nařízení obcí a krajů (akty v přenesené působnosti)

Právní normativní akty a jejich členění

- Dělení dle relativně chápané právní síly
 - Původní (originální)
 - Ústavní zákony, zákony, obecně závazné vyhlášky obcí a krajů
 - Odvozené (derivativní)
 - Mohou být jen na základě zákona a v jeho mezích (*secundum et intra legem*)
 - Terciální normotvorba je vyloučená
 - Rozhodnutí prezidenta, dle čl. 63 Ústavy
 - Nařízení vlády, dle čl. 78 Ústavy
 - Vyhlášky ministerstev a jiných správních úřadů, dle čl. 79 odst. 3 Ústavy
 - Nařízení obcí a krajů

Normativní smlouvy

- Mezinárodní smlouvy

- Čl. 10 Ústavy

- Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.

- Čl. 10a Ústavy

- (1) Mezinárodní smlouvou mohou být některé pravomoci orgánů České republiky přeneseny na mezinárodní organizaci nebo instituci.

- (2) K ratifikaci mezinárodní smlouvy uvedené v odstavci 1 je třeba souhlasu Parlamentu, nestanoví-li ústavní zákon, že k ratifikaci je třeba souhlasu daného v referendu.

- V případě rozporu mezinárodní smlouvy a zákona má přednost mezinárodní smlouva

- Kolektivní smlouvy

Evropské právo

- Orgány EU

- Evropský parlament
- Evropská komise
- Evropská rada
 - čtvrtletní vrcholná setkání vedoucích představitelů EU, na nichž se stanoví hlavní priority a směřování politiky EU
- Rada Evropské unie
 - ministři vlád všech zemí EU, aby projednávali, pozměňovali a schvalovali právní předpisy a koordinovali jednotlivé politiky
- Soudní dvůr EU

- Primární právo

- Zakládací smlouvy ES a EU

- Sekundární právo

- Normativní akty vydané EU v rámci pravomoci, která jí byla udělena
 - Směrnice
 - Nařízení

Soudní rozhodnutí

- Právně autoritativní závaznost?
 - Obecně pouze *inter partes*
 - Výjimky:
 - Ústavní soud – rušící nálezy
 - SDEU – předběžná otázka
- Argumentační závaznost rozhodnutí?
 - Sjednocení judikatury, oprávněné očekávání
 - Kdo rozhodnutí vydal?
 - Jsou označena jako důležitá?
 - Kde byla publikována?

Soudy

- Okresní / Obvodní v Praze / Městský v Brně
- Krajské soudy / Městský v Praze
- Vrchní (Praha a Olomouc)

- Nejvyšší soud

- Nejvyšší správní soud

- Ústavní soud

Soudy

- Okresní / Obvodní v Praze / Městský v Brně
- Krajské soudy / Městský v Praze
- Vrchní (Praha a Olomouc)

• Nejvyšší soud

• Nejvyšší správní soud

• Ústavní soud

Soudy

- Okresní / Obvodní v Praze / Městský v Brně
- Krajské soudy / Městský v Praze
- Vrchní (Praha a Olomouc)

- Nejvyšší soud

- Nejvyšší správní soud

- Ústavní soud

- Evropské soudy
 - Soudní dvůr EU
 - Tribunál
 - Soudní dvůr
 - Evropský soud pro lidská práva
 - EFTA Court

Dělení uvnitř soudů

- Ústavní soud
 - Plénum
 - Pl. ÚS
- Nejvyšší soud
 - Velký senát trestního kolegia
 - TPJN
 - Velký senát občanského a obchodního kolegia
 - SPJN
 - Plénum
- Nejvyšší správní soud
 - 7 členný senát
 - 9 členný senát

Ústavní soud – negativní zákonodárce

- Návrh na zrušení zákona je oprávněn podat (§ 64 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu):
 - Prezident republiky
 - Skupina nejméně 41 poslanců
 - Skupina nejméně 17 senátorů
 - Senát Ústavního soudu v souvislosti s rozhodováním o ústavní stížnosti
 - Vláda za podmínek uvedených v § 118
 - Shledal-li mezinárodní soud, že zásahem orgánu veřejné moci byl porušen závazek, který pro Českou republiku vyplývá z mezinárodní smlouvy, zejména, že tímto zásahem bylo porušeno lidské právo nebo základní svoboda fyzické nebo právnické osoby, a jestliže takové porušení spočívá v platném právním předpisu, podá vláda Ústavnímu soudu návrh na zrušení takového právního předpisu nebo jeho jednotlivých ustanovení, pokud zrušení nebo změnu nemůže zajistit jiným způsobem.
 - Ten, kdo podal ústavní stížnost nebo ten, kdo podal návrh na obnovu řízení
- ÚS zruší jen, pokud není ústavně konformní interpretace

Důležitost rozhodnutí udávaná soudem I

- Publikace v zákonných sbírkách
 - Ústavní soud
 - Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu
 - Př. Nález ÚS č. 24/10, **N 52/60 SbNU 625**, 94/2011 Sb.
 - Nejvyšší soud
 - Tzv. Zelená sbírka
 - Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu
 - Př. Rozsudek NS Sp.zn. 31 Cdo 1791/2011, **Sb. NS 7/2013**
 - Nejvyšší správní soud
 - Tzv. Modrá sbírka
 - Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Důležitost rozhodnutí udávaná soudem II

- Hodnocení důležitosti rozhodnutí samotnými soudy
 - Ústavní soud – kategorie 1 – 4
 - Nejvyšší soud – kategorie A – E
 - Nejvyšší správní soud – Je / Není publikováno ve sbírce

- Pzn: Důležitost rozhodnutí udávaná informačním systémem?
 - Vlastní metriky
 - Bude vlastní přednáška

Online publikace judikatury

- Veřejnost rozhodování
- Dostupné systémy online
 - Ústavní soud: nalus.usoud.cz
 - Nejvyšší soud: nsoud.cz
 - Nejvyšší správní soud: nssoud.cz
 - Vrchní a krajské soudy:
http://www.nsoud.cz/Judikaturans_new/judikatura_vks.nsf/webSpreadSearch
 - SDEU: curia.europa.eu
 - ESLP: <https://hudoc.echr.coe.int>; vybraná na justice.cz

Škála závaznosti judikatury

Nezávazné

Závazné

- Nižší instance
- Nižší označení důležitosti
- Není ve sbírce
- Rozhodnutí senátu

- Autoritativní závaznost
- Vyšší instance
- Vyšší označení důležitosti
- Je ve sbírce
- Rozhodnutí velkého senátu / Pléna
- Citovanost

Literatura

- Právní doktrína
- Velké množství textů
 - Často nekvalitní
 - Je třeba se v tom umět orientovat

Výzkumný ústav rozvoje dítěte a člověka ČR.
Nezávislá vědecká společnost ČR.

ÚSTAVA ČR NENÍ PLATNÁ!

Sto let jsou Češové oblbováni duševně nemocnými podvodníky, kteří si říkají politici a vymysleli si kolosální podvod na Čechy! Napsali si svou vlastní „ústavu“, pochopitelně v podvodné koncepci, kde jsou úmyslně převráceny pravomoce a kompetence, sami si ten podvod nezákonně „schválili“, a začali mediálně šířit účelové lži o tom, že jsou ústavní činitelé, zákonodárci a dokonce vláda! Jenže ústava se musí schvalovat pouze referendum a v zastoupení je to právně nejen nemožné, ale dokonce i nepřípustné, protože by vždy vznikla neplatnost ústavy!

Tímto podvodem vznikla fiktivní „státní správa a administrativa“, která nemá legitimitu, žádné pravomoce a žádné kompetence!

(text je určen k šíření ((nejen)) na internetu)
KOPÍROVÁNÍ POVOLENO!

Neisem právník, ale

Ye be appreciatin' this. · Arrrgust 14 · 🌐

😄 5

1 scrawlin's

👍 Arrr! 💬 Scrawl yer thoughts ➦ Split the booty

Oldest ▾

██████████ A KDO LEGITIMIZOVAL LIDI, ŽE O TOM MŮŽOU HLASOVAT?!§!!!!????!!!
Ještě že povolili kopírování, jinak by správce stránky měl pořádněj ██████████ 😄

Arrr! · Return fire! · 7w

Scrawl a message...

epravo.cz

 ESHOP

ČLÁNKY

ZÁKONY

SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

AKTUÁLNĚ

[občanské právo](#)

[obchodní právo](#)

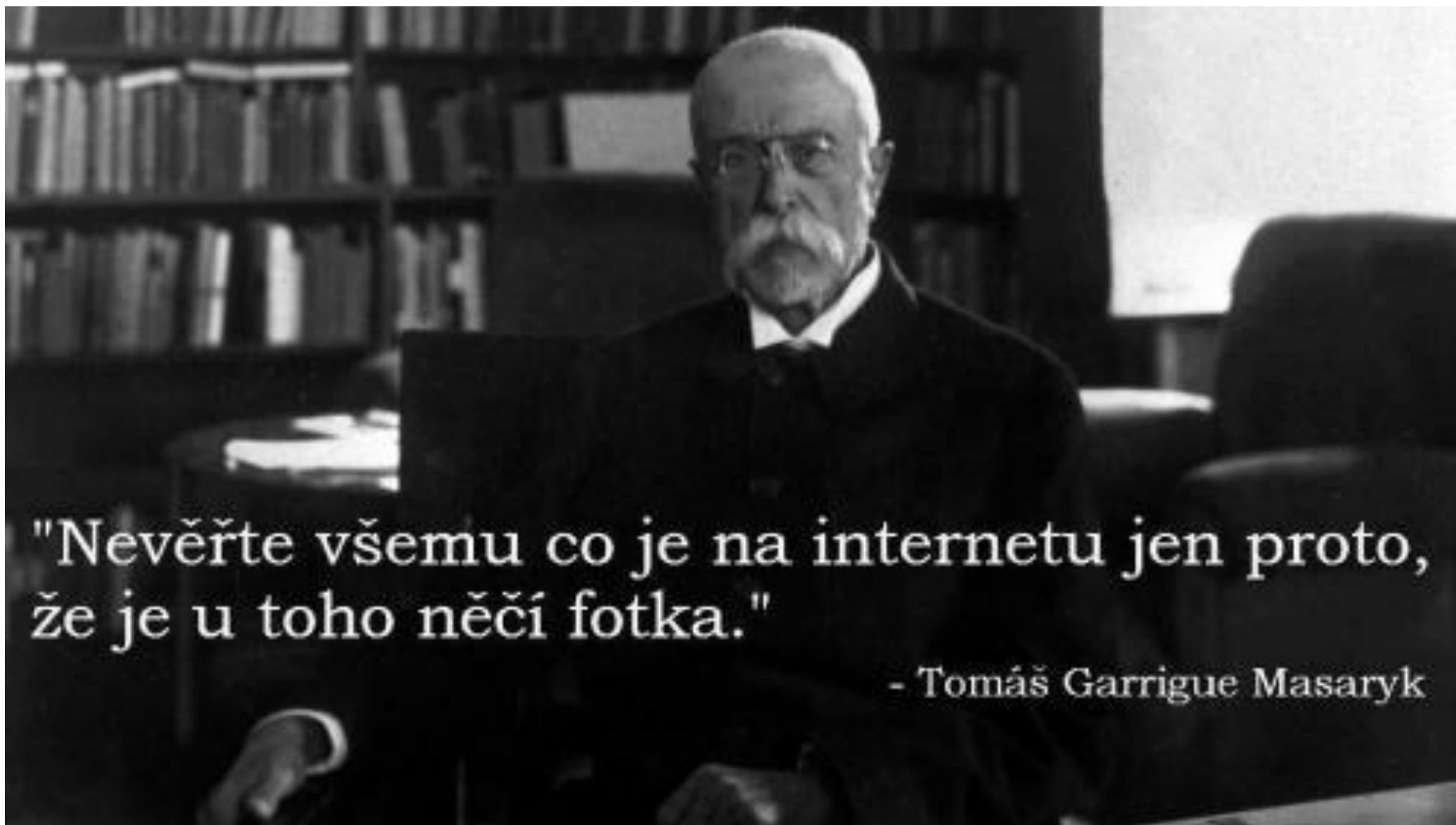
[insolvenční právo](#)

[finanční právo](#)

[správní právo](#)

[pracovní právo](#)

[trestní právo](#)

"Nevěřte všemu co je na internetu jen proto,
že je u toho něčí fotka."

- Tomáš Garrigue Masaryk

Zdroje právních textů

- Komentáře a monografie
- Odborné časopisy
 - Právník, Obchodní právo, Správní právo, ČPVP, Revue pro právo a technologie, MUJLT
 - Indexace v databázích
- Právní informační systémy
- Internet a média
 - Závěrečné odborné práce
 - Blogy
 - Twitter
 - Popularizační weby
 - Noviny a televize

Škála argumentační přesvědčivosti literatury

Nezávazné

Závazné

- Popularizační texty
- Neznámý autor
- Nekvalitní texty

- Komentáře a monografie
- Odborné články
 - Indexované v DB
- Korektní užívání zdrojování
- Věhlasný odborník
- Faktická kvalita - Dobře vystavěný argument

Rychlá orientace v dokumentech

Rychlá orientace v dokumentech - předpisy

- Vnitřní systematika
 - Dělení předpisu na části, hlavy, díly a oddíly
 - Systematické čtení
 - Úvodní ustanovení, závěrečná ustanovení, přechodná ustanovení, sankce, definice ...
 - § 666 NOZ: Má-li být uzavřen církevní sňatek, musí snoubenci nejprve předložit oddávajícímu osvědčení vydané matričním úřadem, v jehož správním obvodu má být manželství uzavřeno. Osvědčení musí obsahovat potvrzení o tom, že snoubenci splnili všechny požadavky stanovené zákonem pro uzavření manželství. Od vydání tohoto osvědčení do sňatečného obřadu nesmí uplynout více než šest měsíců.
 - § 656 NOZ: Manželství vzniká svobodným a úplným souhlasným projevem vůle muže a ženy, kteří hodlají vstoupit do manželství (dále jen „snoubenci“), že spolu vstupují do manželství.
 - § 29 z. č. 121/2000 Sb.
 - Více viz Legislativní pravidla vlády (<https://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/dokumenty/legislativni-pravidla-vlady-91209/>)

Rychlá orientace v dokumentech Evropské předpisy

- Vnitřní systematika
 - Dělení předpisu na části, díly ...
 - Nejprve body odůvodnění (recitály)
 - Značeny jako „(1), (2) ... (56)“
 - Až potom normativní text
 - Dělen na články

Rychlá orientace v dokumentech Soudní rozhodnutí

- Schéma soudního rozhodnutí:

Hlavička

(Uvedení relevantních předpisů)

Procesní historie

Replika – odůvodnění stran

Argumentace soudu

Patička

Hlavička

(Uvedení relevantních předpisů)

Procesní historie

Replika – odůvodnění stran

Argumentace soudu

Patička

Děkuji za pozornost.

Otázky?